

Výstava připomíná proces se šesti členy VONS z roku 1979

22.9.2009 ct24.cz Domáci

Lucie Strašíková

Praha - V roce 1978 skupina signatářů Charty 77 usoudila, že by měla vzniknout instituce, která by se zabývala pomocí politickým vězňům a politicky pronásledovaným. Hlavním důvodem bylo, že lidé jako například **Václav Havel** či Ludvík Vaculík dospěli k závěru, že zatímco oni jsou na veřejnosti známí, a proto si na ně StB příliš netroufla, existuje také řada politicky pronásledovaných občanů, kteří jsou perzekuováni daleko více, protože je mezinárodní veřejnost nezná, a tudíž nemají žádnou mediální ochranu. Nicméně policejní i justiční teror členové VONS nakonec zažili i na vlastní kůži.

Proces se členy VONS patří mezi nejznámější ve východním bloku

Nedlouho po založení bylo šest hlavních představitelů (Otta Bednářová, Václav Benda, Jiří Dienstbier, **Václav Havel**, Dana Němcová a Petr Uhl) ve vykonstruovaném procesu za svou aktivitu ve výboru odsouzeno k trestům odnětí svobody od dvou do pěti let. Další členy, mezi nimiž byli například Jarmila Bělíková, Ladislav Lis, Jiří Němec a Václav Malý, čekalo půlroční věznění. Právě procesu se šesti představiteli VONS z roku 1979 je věnována výstava v **Knihovně Václava Havla**. Vernisáž se uskuteční v úterý 22. září v 18 hod. Výstava bude 22. října ukončena rekonstrukcí soudního líčení před Městským soudem v roce 1979 na základě dochovaných archivních dokumentů a dobového pořadu Rádia Svobodná Evropa.

Skupina signatářů Charty 77 ustavila 24. dubna 1978 Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných, známý pod zkratkou VONS. Ve známost vešel jako nezávislá instituce, která vznikla v době velkých represí, aby v duchu Charty 77 sledovala případy porušování lidských práv v tehdejší Československu. Výbor se zabýval případy osob trestně stíhaných, vězněných za projevy svého přesvědčení nebo obětmi policejní či justiční svévole. Mezi hlavními představiteli se objevily dnes dobře známé osobnosti jako **Václav Havel**, Petr Uhl, Václav Benda, Jiří Dienstbier, Ota Bednářová a Dana Němcová.

Ten soudní proces měl být původně větší, ale pod tlakem zahraničních médií a české veřejnosti státní moc ustoupila a před soudem se nakonec octlo jen šest členů. Původně bylo totiž zatčeno 10 lidí. Proces se nakonec stal jedním z nejznámějších procesů ve východním bloku.

VONS měl medializovat politicky pronásledované

VONS zejména sepisoval informace o pronásledování jednotlivých osob, které pak posílal na vědomí Federálnímu shromáždění, odkud všechny zprávy putovaly přímo k StB. Veškeré informace rovněž zasílal zahraničním médiím. To byl jediný způsob, jak docílit toho, aby se veřejnost o těchto lidech a jejich osudech něco dozvěděla.

Členů měla tato organizace vždy asi tři desítky. Žili většinou v Praze, ale někteří také na venkově, většinou na Moravě a ve východních Čechách. Několik členů VONS se také z tehdejšího Československa vystěhovalo, ale přesto se dále podíleli na práci výborů ve Velké Británii, Rakousku, Francii a Švédsku. Doslova všichni patří mezi lidi pronásledované státní mocí, kteří si za projevy svého přesvědčení odpykali dlouhá léta ve vězeňských celách.

Jen do prosince roku 1989 vydali více než 1 100 sdělení týkajících se důležitých informací o trestním stíhání. Starali se také o postižené lidi a jejich rodiny a poskytovali jim morální, právní a potřebnou materiální pomoc. Navíc seznamovali veřejnost i úřady s těmito případy.

<http://www.ct24.cz/domaci/67547-vystava-pripomina-proces-se-sesti-cleny-vons-z-roku-1979/>